.VI évfolyam. 1910. junius hó 4. 23. szám.

Jánosháza és Vidéke

Társadalmi és helyiérdekü hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . . . 8 korona
Félévre . . . . . 4 korona
Negyedévre . . . . . 2 korona
Kiadja: a »Jánosháza és Vidéke« lapkiadóvállalat.

DINKGREVE NÁNDOR felelős szerkesztő.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez; előfizetések, hirdetési dijak és reklamációk a kiadóhivatalba küldendők.

Megjelenik minden szombaton.
Nyilttér sora 40 fillér. Hirdetések megegyezés szerint közöltetnek.

M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA

A czelldömölki képviselő-választás.

Celldömölk képe szerdán reggeli 6 órakor még azt a benyomást tette a járókelőkre, amit egy más köznap reggele. Csupán a Korona szálló előtt állott három katona iszt és a városháza kapujában néhány rendőr. 7 órakor fel-feltünt néhány háromszinü tollas ember, akik csendes társalgásközben ácsorogtak az utca aszfaltján. Egyszerre kocsirobogás hallatszott. Négy kocsira való Maróthy-párti választó érkezett Magasiból. Közben az utca mind népesebb és népesebb lett. Erre már a katonaság is kivonult és meghuzták a kordont. 8 órakor mindenfelől nagy lárma és kocsizörgés zaja hatotta át a levegőt. Jobbról-balról minden irányból özönlöttek a vidéki kocsik. Némely részük zenekisérettel vonult be a városba. A pártok felállásából még nem igen sejthette senki sem a másik tábor nagyságát és erősségét; Ostffy serege a nagykiterjedésü Szentháromság-téren elszéledt, a Maróthysták tömege bár kisebbnek látszott, de sürübb, tömöttebb volt. A választói urna előtti tér semleges lévén, ennek két oldalán állottak fel a választók pártok szerint s egymást már ekkor kezdték abcugolni, fenyegetni és szidalmazni. Ez mind csak szóharc volt, tettlegességre azonban nem ragadtatták magukat.

Az Ostffy-párt terepén egyszerre nagy tolongás támadt. A jelölt érkezett meg és őt, miután lovait kifogták, kocsijával együtt magasba emelve, vállaikon vitték a lelkes hivek dr. Porkoláb Mihály lakására. Itt várta ő be az izgalmas választás végét. Közben azonban szemlét tartott küzdő katonái felett. Több se kellett a harcosoknak: Magasra emelve hordozták körül egetverő éljenzések között. — Ahány zenekar a város és vidékén van, valamennyinek szólott a szerszáma. A trombita, dob, cigányzene, éljenzések és abcugolások olyan éktelen zsivajt támasztottak, hogy a választási aktust végző urak is idegessé lettek tőle. De nem lehetett a bajon segiteni. Ez már a lelkesülő néptömeg joga volt, amit pedig az elnöknek is respektálni kellett.

9 órára volt kitüzve a választás kezdete. Az elnök ezt az időt pontosan be is tartotta. Miután a jelölések megtétettek, urna elé szólittattak a celldömölkiek, ezek között is — sorshuzás folytán — a Maróthysták. A szavazatszedő bizottság igen nehezen jött bele teendőinek rendes kerékvágásába, de miután már kissé belejöttek, folyt az

Életemből.*)

Irta: Jászai Mari.

(Vége.)

Mint mondom, még ma is átsuhan bennem az az édes, győzedelmes érzés, amit afölött éreztem, hogy ni: én tudok olvasni. Ahányszor egy uj, idegen nyelvnek első lapját olvasva, szótár nélkül megértem, ilyenformát érzek: Ugy tetszik, mintha egy kőfal állna az utamban, melyen haladok és azon a kőfalon se ajtó, se rés, kis váratra azonban kitárul rajta egy kapu, tul pedig gyönyörüséges tájak, remek egyengetett utakkal és mind-mind az enyém, ameddig a szemem ellát . . .

Másnap ángyom leszedte kis udvara egyetlen fájának gyönyörü termését és elküldte velem Szöllősi tanitó urnak. Akkor ébredt föl bennem először megsértett igazságérzetem, persze csak csodálkozás formájában. Szöllősi tanitó ur az előtte való napon engemet iszonyuan megnádpálcázott, olyan cselekedetért, amiért, amikor elkövettem, dicséretet reméltem, mert szép pici fejkötőket raggattam össze papirosból az iskolában. Nem tudtam, hogy ott nem szabad. Csináltam ugy, ahogy az ángyomtól láttam, aki azzal kereste a kenyerét és igen büszke voltam rá.

Sokszor gondolok erre és kérdezem magamtól:

— Vajjon még ma is megvenik a tanitók a kis leányokat ilyesmiért?

Én azt hiszem, beteg elfajulása lehet gonosz lények idegrendszerének, akik kinzott gyermekek sikoltozásában már gyönyörködnek, sőt szükséges nekik, mint a kinai tanitóknak.

Még egy apáca vert meg később Győrben, a harmadik osztályban ilyen irgalmatlanul és ilyen igaztalanul. Mert ami büntetésre okot adtam, azt a büntetést el is felejtettem.

Most következik második boldog érzésem története, ami életemnek is célt tüzött.

Legidősebb bátyám, aki iskolába járása mellett tanitással és irással is kereste meg a ruházatára valót, egyszer, amint sebesen ir, odaszólt:

— Gyere csak, te kis lány, igen sürgős az irni valóm, diktálj.

— Nem tudok én azt, Miska bácsi kérem, nem tudom, mi az.

— Dehogy is nem tudsz, csak gyere, olvasd ezt hangosan, én pedig irom.

— Hát az a diktálás? Akkor tudok.

Hiszen én olvastam föl apánknak a szentek életéből, pedig én voltam a legkisebb, aki olvasni tudott a háznál. Azért is szánt apácának. Meg Simor győri püspök is azért mondta a legelső vizsgámon a fejedelemasszonynak:

— Das Kind hat Dalent.

Amit én házáig ismételtem, hogy apámtól megkérdezzem, mit jelent, de ő nem mondta meg azt hitte, azzal elkényeztet.

Én tehát »diktáltam« a bátyámnak, az ő tolla meg repült. De csakhamar nem birtam a kiváncsiságommal, én fölenken megkérdeztem, hogy mi az, amit én olvasok?

— Szindarab! — veti oda bátyám hirtelen és ir tovább. Ebből még kevesebbet tudtam. Egy kis idő mulva megint nekibátorodtam és tovább kérdeztem:

— Mi az a szindarab?

*) Mutatvány szerző »Tükröm« cimü munkájából. A könyv a kiváló müvésznő jóvoltából a József kir. herceg Szanatorium Egyesület javára jelent meg. Ára 3 korona.

izzasztó munka, mint a karikacsapás. Délelőtt 11 órakor állapitották meg első izben a szavazatok arányát, amidőn is leszavazott

Ostffyra 285,
Maróthyra 265

szavazó. Az Ostffysták táborában erre az eredményre végtelen volt az öröm. A rezesbanda eszeveszettebbül fujta; a leányok és legények a porban olyan parázs táncra kerekedtek, hogy a fáradság és hőségtől már csaknem kidőltek. Később a táncszinhelyét már az aszfaltos utra tették át, ott nem lepte őket ugy a por. Szavazásközben néhány incidens is történt. Egy vasutas, aki az Ostffy-táborba igyekezett az állomásról, a Maróthystákon keresztül akart célhoz jutni. — Elkezdték a jámbort szidalmazni s már csaknem ütlegelésre is került a dolog, mert azt hiresztelték felőle, hogy a választókat akarja megvásárolni. Szerencsére a csendőrség idejében neszét vette a dolognak s az eltévedt vasutast kivezették a táborból. Közéjük tévedt egy Ostffy-pártibeli hivatalnok is, aki futva menekült vissza övéi közé. Itt meg csaknem a pártbeliei rakták el, gondolván, hogy Maróthy-vitéz. Sikerült őt is kimenteni a harcias emberek kezei közül. Ezalatt folyt tovább a szavazás. Délelőtt 12 órakor a következő számok mutatják a leadott szavazatokat:

Maróthyra 378
Ostffyra 376

Nem baj! Nyerünk! Kiáltották a Maróthysták. Sebaj, mégis mi nyerünk! Harsogták az Ostffysták. Délután egy órakor leszavazott

Maróthyra 623
Ostffyra 515.

Itt a mérleg az előbbi javára billent, mert ekkor leszavazott néhány erős községük, mint Celldömölk, Káld, Mersevath. Délután 2 órakor pedig Jánosháza és a pápóciak szavazása volt folyamatban. Ekkor legnagyobb volt a felek között a differentia, de ekkor a Maróthyak ki is ütötték a legnagyobb slágerüket, mig az Ostffyak legerősebb községei ezután következtek. Igy volt ekkor

Maróthynak 774
Ostffynak 601

szavazata.

4 órakor
Maróthyra 1027
Ostffyra 911.

5 órakor
Maróthyra 1134
Ostffyra 1026.

A záróra kitüzésekor
Maróthynak 1207
Ostffynak 1195

szavazata volt.

Ekkor következett a pótszavazás, melynek lezárása után tudatták a választókkal, hogy leszavazott

Maróthyra 1214,
Ostffyra **1218,**

igy **4** szótöbbséggel dr. Ostffy Lajos győzött.

Egykor és most.

Egykor, ha titkon könnyed perdült,
Ha lelked bánat szállta meg:
Megosztóztam bánatodban,
Veled hullatsam könnyeket
S oly jól esett.

Most, hogy lelkem kinok gyötrik
S oly gyakorta könnyezem:
T most, vidám világot élve
Kacagsz le rám, nem sirsz velem
S ez fáj nekem..

Bakó Lajos.

Heti krónika.

Jubiláló Dalegyesület. Amint bennünket értesitenek, az ország dalegyesületeinek Nestora, az »Apatini férfi Dalárda« f. évi Augusztus hó 20. és 21-én nagy dalversenynyel egybekötött 50 éves jubileumi ünnepséget ül.

Aki tudja azt, hogy mit jelent az egy dalos egyesületnek 50 évet megérni, az méltányolni is tudja ezen ünnepély kiváló horderejét. Tudjuk jól, hogy mily sokszor találkozik rideg fogadtatásra a müvészetek ezen ága a nagy közönségnél s ennek folytán mily óriási küszködésbe kerül a létfentartás. Ha még hozzá vesszük azt, hogy az imént emlitett jubiláló dalárda életének java része az elnyomatás azon korszakába esik, amikor a publikum minden közéélu egyesület iránt apatikus volt, ugy kétszeresen méltányolnunk kell azt az energiát, a mely ezt az egyesületet fentartotta. Ha figyelembe vesszük még azon körülményt is, hogy egy német ajku községben vállalkozott ez az egyesület a magyar dal müvelésére s vitte azt diadalra, ugy meg kell hajolnunk az egyesület előtt s ünnepélyüktől már csak azért sem szabad elmaradnunk, hogy megmutassuk azt, miszerint minden a magyarságért folyó

— A szindarab, oly történet, amit a szinészek eljátszanak.

— Hogyan? Hát felöltöznek, ki ennek, ki annak, aztán ugy tesznek, mintha igazán azok volnának.

Igy magyarázták meg nekem a szinészetet. De nekem nem is kellett ennél több. Abban a pillanatban megértettem a szinészet miveltát és láttam egész jövendő sorsomat. Nyolc vagy kilenc esztendős voltam. Leirhatatlan érzés cikkázott rajtam át abban a pillanatban, olyan, amit sem leirni, sem elmondani nem voltam soha képes.

Különben is olyan szent titoknak tartottam egész életemen keresztül, hogy nem is magyaráztam.

Azt éreztem, hogy tüz lobog bennem, ami kimondhatatlanul édes. Az a tüz, az az édességek édessége futkosott egész testemben, minden porcikámban, mig minden csöpp véremnek, minden parányomnak, a fejem tetejétől a lábam ujjáig tudtul nem adta, hogy te, te olyan leszel, aki »ugy tesz«.

Nos, olyan is lettem, aki ugy tesz, mintha az volna, amiuek föl-fölöltözik, de arra fogadást merek ajánlani, hogy kacskaringósabb utakon még nem érte el a célját ember ezen a furcsa földgolyóbison. Ugy kapott minden izem, egész kicsi mivoltom, a szinészet fogalmán, tudatán, mint a delejjel telitett villámhárito a villámon. Igazán valamelyes komolyabb, nagyobb hivatásra lett volna méltó az a nagyszabásu előérzet, mint éppen az efemez szinészet.

Az volt tehát a szinészet, amit én öntudatlanul, addig is üztem az »uri« gyerekek mulattatására, minden vasárnap délután. —

Kis Mari, — szokták volt mondani, a Karray gyerekek valamelyik függő képre mutatva — nézd, ez meghalt!

Nekem sem kellett több, elkezdtem én az előtt a kép előtt jajgatni, sirni, zokogni, hajamat tépni és magamat annak rendje és módja szerint a földhöz verni mindaddig, mig csak valamennyi velem nem sirt és a jó Vörös Lidia urnő, a nagynénjük meg nem sokalta és azt nem mondta:

— No, no, elég már kis leány, ne sirj: nézd, emez itt még él.

És én negyven esztendővel a Csiky remek fordítása előtt olyan elektra 4-ik felvonását rögtönöztem, hogy öt perc alatt az egész gyerekseg velem kacagott és táncolt s ujongott! Nos igen, tudom, hogy ez velem született talentum volt a szinészetre. Isten neki! Ha szobrász, iró, festőmüvész nem lehetek, ha az alkotás tehetsége nem adatott meg, csakis szinészi, hát ezt is köszönöm, ez is jobb a semminél. Még azelőtt száz meg száz kisebb-nagyobb gödörbe bugdácsoltam bele, amelyek egyike még odahaza ért, az apai háznál, tehát tizenkétéves koromig és ez az a harmadik örömteljes érzésem, amit még elmondani igértem.

Az egyik ágy végében, egy ruhásládán kucorogtam hetekig. Mert a szegény embereknél csak az fekszik ágyban, akihez már orvost hivnak. A szomszédok néha benéztek, ritkán egy-egy falusi rokon és a legegyszerübb legközömbösebb szavakban tárgyalták a halálomat. Mert vért hánytam és össze voltam törve-zuzva. Hogy az édesapám vert halálra, hogy rajtam, a mellemen tipródott, mig orromon, a számon a vér ömlött és azóta attól hánytam vért, — azon senki meg nem ütközött, épp ugy nem, mint én magam. Mivel ő mondta, tehát természetesnek találtam, hogy halálos bünt követtem el azzal, hogy

küzdelemben mi is részt kérünk s azt támogatni kötelességünk.

Felhivjuk tehát dalos egyesületeinket, hogy az ünnepélyen — amely nagyarányunak igérkezik — okvetlen részt vegyenek.

Az egyesület gondoskodott kiváló szép verseny dijakról: Ezüst tömör Apolló szobor, Nagy babér-koszoru, vert ezüst Lira, nagy ezüst pohár stb. gondoskodni fog ingyen elszállásolásról,hajó vagy vasuti kedvezményes jegyekről, a vasut vagy hajó állomásokról ingyenes elszállitásról. Lesz tombola-estély szinelőadás,hangverseny,dunai disz-csónakázás, kirándulások, stb. egy szóval a részletes programm oly dus és tartalmas, hogy a résztvevők kellemesen fogják az időt eltölteni és bizonyára a dalárda mindent el fog követni, hogy a résztvevők onnan kedves emlékkel távoznak el.

Már az is bizonyitja az ünnepély nagy szabásu voltát, hogy az ország összes törvényhatóságait, rendezett tanácsu városait, fő és alispánjait és az ország összes dalegyesületeit is meghivta.

Figyelmébe ajánljuk tehát az ünnepélyt a meghivottaknak.Azokat a dalosegyesületeket, a melyek tévedésből vagy a meghivónak a postán történt elhányódása folytán meghivót nem kaptak, ezuttal hivja meg az egyesület, kérvén a jelentkezést (azt is, hogy versenyezni fog-e vagy se és mily darabbal) 1910 évi junius hó 15-ig beküldeni.

Vadházasságban élő iskolakötelesek. A torontálmegyei Révaujfalu község iskolaszéke, mint onnan jelentik nekünk, az ismitlőiskolai tankötelesek iskoláztatását ellenőrizve, négy leánynövendék szüleit pénzbirsággal sujtotta. Erre a négy leánynövendék megjelent az iskolaszék előtt, fölmentését kérte azon a cimen, hogy férjnél vannak s igy iskolalátogatásra nem szoritathatók. Az iskolaszék megvizsgálta a dolgot s akkor kiderült, hogy a leányok valóban férjnél vannak, de törvénytelen házasságban élnek. Az iskolaszék nem tudott dönteni s igy a dolog a tanügyi hatósághoz került, a mely most dönteni fog, hogy a vadházasság fölmenti-e a tankötelest az iskolalátogatás kötelezettsége alól.

A világ legnagyobb farmja. Természetesen Amerikában van ez a farm, még pedig a mexikói Chihuahua államban. Nyolc millió holdnyi földbirtok ez, melynek hossza észak déli irányban kétszáz, szélessége százötven angol mértföld. Tulajdonosa, don Lius Terrazas, több mint egy millió szarvasmarhát, hétszázezer juhot és százezer lovat mondhat a magáénak, mely óriási jószágállomány ápolására egész kis hadseregre van szükség. A birtokon évenkint százötvenezer marhát és százezer juhot vágnak le, melyeknek husát a birtokhoz tartozó konzervgyár dolgozza fel. Terrazas ur lakóháza két millió dolár költséggel épült és benne a házigazdának ötszáz vendéget ellátni a legkisebb gondjába sem kerül. Magában a kastélyban több mint száz férficseléd talál munkát, az istállók és a kertek pedig olyan pompásak, hogy egy fejedelem is megirigyelhetné.

Testvérgyilkosság. Székesfehérvárról jelentik: A sárbogárdi csendőrőrsre beállitott Dömök András huszonnyolc éves sárbogárdi legény s előadta, hogy tizenhat éves Julia huga, a ki epilepsziában szenvedett, a ruháját petróleummal leöntötte, meggyujtotta magát s meghalt. Elmondotta a legény, hogy anyjuk özvegy Dömök Józsefné Celldömölkön lakó fiát láttogatta meg és ő elébe ment a vasuti állomásra, mig Julia otthon maradt. Anyja nem jött meg a vonattal és igy ő egyedül hazament. A mikor a lakásba nyitott, észrevette, hog a szobában tüz van, a mit egyik szomszéd segitségével hamarosan eloltották. Akkor vették észre, hogy huga összeégve, holtan fekszik az ágyon. A csendőrök, miután gyanus volt előttük az,hogy a megégett leány ágya teljesen sértetlenül állt és égés nyomai nem látszottak, nyomozást inditottak. Megtudták, hogy a Dömök-familia már rég szabadulni akart a leánytól betegsége miatt és azért is, mert Dömök Julia kleptomániás volt s lopásaival sok kellemetlenséget okozott hozzátartozóinak. A nyomozás során kideritették, hogy a leányt bátyja, Dömök András gyilkolta meg a legkegyetlenebb módon. A leányra rájött betegsége és eszméletlenül összeesett. Ezt az alkalmat fölhasználva Dömök András leöntötte a petróleummal és meggyujtotta. A holttestet azután befektette az ágyba, egy szék alatt pedig tüzet rakott, hogy ugy tüntesse föl a dolgot, mintha a szobában tüz lett volna és minha a leány öngyilkosságot követett volna el. Azután bezárta a lakást és elment a vasuti állomásra az anyját várni. A nyomozás során kiderült az is, hogy Dömök András alibijét igazolására hamis tanukat akart szerezni.

NYILT-TÉR.

(E rovatban közlöttekért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.)

Nyilatkozat.

A képviselőválasztásokból kifolyólag több oldalról rágalmakkal illetnek, melyekre okot nem szolgáltattam, minthogy én dacára ottlétemnek, **egyik félre sem szavaztam,** miről bárki is meggyőződhetik illetékes helyen, aki ellenben be bizonyitja hivatalosan, hogy leszavaztam, annak 100 koronát azonnal fizetek. Tehát határozottan visszautasitom bárki alaptalan vádját.

Jánosháza, 1910. junius 3-án.

Vargyay Lajos.

CSARNOK.

Fájdalmas-e a meghalás?

Nothnágel bécsi professzor véleménye.

Mit érez a földi halandó a meghalás alatt? Mit szenved azokban a napokban, órákban, vagy percekben, melyeket az utolsóknak nevezünk?Fizikailag fájdalmas, kinos a meghalás? Erre a kérdésre a feleletet sem a költő fantáziája, sem a bölcselkedő töprengése nem adhatja meg: egyedül csak a természet egyszerű, hü megfigyelése. Mikor az ütközet hevétől lelkesült vezért, kinek minden gondolata csak egy tárgyra van szegezve, a golyó hirtelen homlokán találja s azonnal megöli, akkor a halál teljesen fájdalom nélkül való, az eleset: még abban a pillanatban sem érzet semmit, mikor a golyó testébe furódott Mert a golyó repülési sebessége nagyobb, mint az idegek vezetőképessége s a halál beáll még mielőtt a fájdalom érzését az idegek kiváltották volna. Gyakran figyelmeztette arra, hogy megsérült: a golyót nem érzi, a fájdalom csak később áll be.

Kétségtelen, hogy van haldokló, akinek az utolsó pillanatig szenvednie kell, bár a valóban utolsó pillanatok nála is öntudatlanságban folynak. le De az ilyen esetek csak kivételesek s megitélésüknél az általunk fel-

---

elszöktem egy este a szinházba. Szinházba szöktem és azért meg akart ölni Szent József. Igy hivták, mert ács és igen szentéletü volt.

Nos, mikor én azt meghallottam, hogy meghalok! Nem volt olyan boldog gyermek több, mint a kis Ács Mari! Milyen boldog voltam! Csak a menyországról, angyalokról és Máriáról álmondtam.

Egyszóval, nem hiába állitom én, hogy a nyomorult gyermek századrészben sem olyan szerencsétlen, mint a nyomorult öreg, ki már tudja, hogy mi történik vele.

Ez volt az életemnek harmadik és leggyönyörübb érzése. Ezekből hozzávetőleg, elképzelheti, aki ezt olvassa, hogy honnan jöttem én.

Kis hija volt, hogy első szinházba-menetelemért nem fizettem az életemmel.

Szerencsémre még korán észrevettem, hogy a tehetség csak olyan fegyver a pályámon, mint az a petrencerud, amihez az ember a kis szénáját erősiti. Hogy szénát kell gyüjteni. Tanulni kell. Félek még most is, — gyüjtögetek még ma is.

Meghalni nem akarok addig, mig nálunk is föl nem állitják a krematóriumot,a halottégetőt.

Azt óhajtom, hogy elégessenek, sőt,hogy faragjanak jó budapesti erkölcsök szerint az »égetni való vénasszonyokról« szóló, minél megérdemeltebb vicceket halálomkor, vagyis minél későbben történjék az, például: olyanformán, mint a Józsi öcsém irja: »Érd meg a száz esztendőt és akkor halj meg szépen az én karomban«. Ezzel egyuttal magamagának is megkivánja a 90 esztendőcskéjét. Azt hiszi, hogyha az enyémmel együtt kéri, ezen kis protekció révén ő is megkapja, mert a falusiak azt hiszik, hogy mi fővárosiak még az Úristenhez is közelebb férköztünk, mint ők. Isten neki, szakadjon rám a jó és rossz élcek özöne. — Rajta leszek, hogy minél inkább rászolgáljak ama bizonyos, olcsó jelzőre, csak tüz emésszen meg, hirtelen, ne a lassu, hideg föld sötétje.

Ha ezt megérhetném, akkor örömest mondanám el: »Dalma, az Avarok utolsó kagánja« szerzőjével (ez volt az első szindarab, amiből megtudtam,hogy mi a szinészet) amit egy másik szindarabjában mond:

— Az élet szép volt, megfizettünk érte; a halál szép lesz, azt megérdemeljük.

vetett kérdéssel kapcsolatban meg kell állapitanunk azt a tényt, hogy még az ekkor jelentkező fájdalmak sem tartoznak hozzá a meghaláshoz, hanem csak a betegség lefolyásának tünetei; nem a meghalás a kinos, hanem a betegség.

Az élet hatalmas ösztöne, a meghalás elkerülhetetlen szükségessége: hogyan hidalja át a természet e lángoló, e sziklakemény két ellentétet? Ó, a természet nagy művész! Ha működése mindig érvényre jutna, ha nem volna legtöbször megakadályozva szabad cselekvésében, nagyságának és jóságának még jobban tudatára jutnánk.

— Mit érez? — kérdezték a százesztendős Fontenellett, mikor haldoklott.

— Semmit, csak azt, hogy nehezemre esnék még tovább élni.

S mikor Brillatt-Saverin egy kilencvenhárom éves haldokló rokonának vizet nyujtott, az aggastyán igy szólt:

— Köszönöm ezt az utolsó szivességét; ha megöregethetsz ugy mint én, be fogod látni, hogy a halál épp oly szükséges az embernek, mint az alvás.

A szervezet elhervad, képtelen lesz a táplálkozásra; minden funkciói lustább, fáradtabb lesz s ezzel az életösztön is gyengül, elalszik. Ebben rejlik a titka annak, hogy miért alszunk el szeliden és békésen a földi lét valódi természetes végén; itt nincs szükség etikai behatásokra s vallásos fogalmakra sem, hogy a meghalás kivetkőzzék borzalmas voltából. A fájdalmat mutató tagfájtések, a görcsös vonaglás, sőt maga a tülönök borzasztó hörgése is csak előttünk ünik fel iszonyunak, a haldokló nem érzi azokat, mert abba az apatikus állapotba jut, melyben minden külső behatás csak csökkent energiával, vagy egyáltalában nem érezhető; s ha esetleg a halál a tiszta öntudat állapotában áll be, ami aránylag ritkán történik, akkor az élet fonala hirtelen s erőszakosan szakad ketté — a sziv egy hirtelen bénulása s a mutató megáll.

A fizikai halál iszonyattal körülszőtt kinjai csak képzeletben élnek. Valóban csak igen ritka esetben rémes a meghalás s éppen ezeket az eseteket maga az ember okozza embertársainak: a tüzzel való kivégzést s a kinpadon való halált. A természet maga sokkal irgalmasabb szivü, mint az ember.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a KIADÓHIVATAL.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!
Krondorfi alkálikus természetes savanyuviz
Bor, pezsgőhöz a legjobb ital.
magyarországi főraktár: Bpest, V Zoltán-u. 10.

Bérbeadási hirdetmény.

Méltóságos **gróf Erdődy Sándor** cs. és kir. kamarás ur, jánosházai uradalmához tartozó alább megnevezett korcsma épületeket és egy vizimalmot

1910. évi junius hó 21-én délelőtt 8 órakor

kezdődő szóbeli nyilvános árverésen alulirt jószágigazgató bérbe adja.

1. A jánosházai **„Korona“** vendéglőt.
2. A jánosházai **„Fehérló“** vendéglőt.
3. A jánosházai **„Sörház“-at.**
4. A **dobrokai csárdát** nagykamondi határba 15 magyar hold földdel.
5. **Hosszuperesztegi korcsmát.**
6. Torna vizen épült **nagyberzsenyi malmot,** 12 magyar hold szántóföldde és 8 magyar hold réttel.

Az 1-ső, 2-ik, 3-ik, 4-ik és 5-ik szám alatti korcsma épületeket **1911. január elsejétől** kezdődő hat egymásután következő évre.

A 6-ik szám alatti malmot **folyó évi október hó elsejétől** kezdődő hat egymásután következő évre.

Az árverezők kötelesek az árverés megkezdése előtt bánatpénzt letenni. Az árverés megkezdése előtt zárt ajánlatok is adhatók be, melyekhez háromszáz korona csatolandó.

Az árverés **Jánosházán, a kasznári hivatal helyiségében** lesz megtartva, hol a bérletekre vonatkozó feltételek bármikor megtekinthetők.

Alsóság, 1910. évi május hó 31-én.

REMETE DÉNES, jószágigazgató.

Néhány elismerő levél STERN MÓR FIA jánosházai hornyolt-tetőcserép és gőztégla-gyárában készült anyagokról:

Tölcsány, 1907. X/18.

Mai napon postautalványon beküldtük a szállitott cserépzsindely árát s egyuttal a szállitott kitünő minőségü anyagért elismerésünket fejezzük ki. Tisztelettel

Báró Guttmann László zalabéri uradalma.

Tölcsány, 1907. XII/14.

Sziveskedjék jövő évi épitkezésre 30—100 ezer darab tégla és 10—30 ezer darab tetőcserépre Zalabér állomásra ajánlatot tenni.

Báró Guttmann László zalabéri uradalma.

Szénásvölgyi uradalom 1908. julius 12-én.

Tekintetes Stern Mór fia urnak Jánosháza.

Örvendek, hogy a gyors és pontos kiszolgálásért, ugy mint a küldött cserépzsindely kifogástalan jó minőségéért ezuton megelégedésemet nyilvánithatom, egyuttal tisztelettel kérem . . . stb.

Schmidt Adolf.

Pusztaszentlászló 1908. VI/23.

A két vaggon zsindelyt megkaptam, nagyon meg vagyok vele elégedve. **Zágorhidy Cigány Bertalan.**

Kelt Pacsán, 1907. február hó 26.

Miután láttam Pacsatüttősben a gyártmányát és nagyon jónak találom, sziveskedjék velem tudatni, hogy ezerét mennyiért adja a Zalaapáti állomásra, mert ha jobban jövők ki vele, mint a sopronyival, ugy csakis az ön gyártmányát használjuk stb.

Acél Miklós épitési vállalkozó.

Nyomatott DinkgreveNándor villamerőre berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk.